

давати правне савете уз накнаду. Изузетно, судија може бити члан органа управљања институције надлежне за обуку у правосуђу, на основу одлуке Високог савета судства, у складу са посебним законом.

Закон о уређењу судова додатно је разрадио уставна начела о судовима, прописујући, између осталог, да је свако дужан да поштује извршну судску одлуку, да суд не може одбити да поступа и одлучује у ствари за коју је надлежан, да се судија који суди одређује независно од тога ко су странке и какве су околности правне ствари и да само судска власт може судијама да распоређује предмете, по унапред утврђеним правилима. Такође, Закон о уређењу судова забранио је, ради чувања ауторитета и непристрасности суда, коришћење јавног положаја и јавно иступање којим се утиче на ток и исход судског поступка. Истим законом забрањен је и сваки други утицај на суд и притисак на учеснике у поступку.

**Врховни касациони суд.** По Уставу, Врховни касациони суд је највиши суд у Републици Србији. Седиште Врховног касационог суда је у Београду, а његове надлежности утврђује Закон о уређењу судова. По том закону, Врховни касациони суд, у оквиру надлежности у суђењу, одлучује о ванредним правним средствима изјављеним на одлуке судова Републике Србије и у другим стварима одређеним законом. Врховни касациони суд, такође, одлучује о сукобу надлежности између судова, ако за одлучивање није надлежан други суд, као и о преношењу надлежности судова ради лакшег вођења поступка или других важних разлога.

Истим законом су утврђене и надлежности Врховног касационог суда изван суђења. Врховни касациони суд обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судским поступцима; разматра примену закона и других прописа и рад судова; именује судије Уставног суда (именује пет од 15 судија Уставног суда, и то између 10 кандидата које на заједничкој седници предложи Високи савет судства и Државно веће тужилаца), даје мишљење о кандидату за председника Врховног касационог суда и врши друге надлежности одређене законом.

Ако законом није друкчије одређено, Врховни касациони суд о правним средствима одлучује у већу од пет судија.

Општа седница Врховног касационог суда, коју чине председник и судије Врховног касационог суда, разматра примену закона и других прописа и рад судова; именује судије Уставног суда; даје мишљење о кандидату за председника Врховног касационог суда; доноси Пословник о уређењу и раду Врховног касационог суда и врши друге послове одређене законом и Пословником о уређењу и раду Врховног касационог суда. Општа седница разматра и остала питања из делокруга седнице свих судија (по Закону о уређењу судова, на седници свих судија једног суда, којом руководи председник суда, разматрају се извештаји о раду суда и судија, одлучује о покретању поступка за оцену уставности закона и законитости прописа и других општих аката, разматра примена прописа којима се уређују питања из делокруга судова, даје мишљење о кандидатима за судије и судије поротнике и одлучује о другим питањима важним за цео суд).

По Уставу, председника Врховног касационог суда, на предлог Високог савета судства, по прибављеном мишљењу опште седнице Врховног касационог суда и надлежног одбора Народне скупштине, бира Народна скупштина. Закон о судијама прецизира да се председник Врховног касационог суда бира међу судијама тог суда. Председник Врховног касационог суда бира се на период од пет година и не може бити поново биран.

Председнику Врховног касационог суда престаје функција пре истека времена на које је изабран на његов захтев, наступањем законом прописаних услова за престанак судијске функције (по Закону о судијама, судијска функција престаје на захтев судије, кад судија наврши радни век, кад трајно изгуби радну способност за обављање судијске функције, кад не буде изабран на сталну функцију или кад буде разрешен) или разрешењем из законом прописаних разлога за разрешење председника суда (по Закону о судијама, председник суда разрешава се те функције због кршења обавеза установљених прописима за обављање послова судске управе, нарушавања начела независности судије, поступања супротно прописима о додељивању предмета, одступања од прописа којим се уређује годишњи распоред судија, тешког дисциплинског прекршаја у вршењу функције председника суда или нестручног вршења функције председника суда).